

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE nr 3/1983-84 med anledning av landskapsstyrelsens framställning till landstinget med förslag till enskild årsstat för landskapet Åland under år 1983.

Landstinget har den 25.11 1983 inbegärt finansutskottets yttrande över framställningen. Utskottet har i ärendet hört lantrådet Folke Woivalin, finanschefen Dan Eriksson, byråchefen Ralf Johansson, utbildningschefen Börje Karlsson, verkställande direktören för Ålands Penningautomatförening Lars Parko, landskapsläkaren Birger Sandell, familjerådgivaren Per Sterner, turistkonsulenten Tor-Erik Söderlund och byråsekreteraren Cordi-Maj Ohman.

I anslutning till framställningen har utskottet behandlat följande finansmotioner:

Ltm Ray Söderholms m.fl. finansmotion om att i enskilda medels årsstat för 1984 motiveringen under 24.10.50 ändras så att 1.900.000 mark reserveras för bidrag till särskilda turistprojekt. (Mot.nr 64/1983-84).

Ltm Rainer Lönn's m.fl. finansmotion om att i enskilda medels årsstat för 1984 anslaget under 24.10.50 p. 1 höjs med 530.000 mark så att av totalanslaget 825.000 mark kan reserveras för ombyggnad av ungdomsgården i Mariehamn. (Mot.nr 65/1983-84).

Ltl Inger Sagulins m.fl. finansmotion om att i enskilda medels årsstat för 1984 anvisas 100.000 mark som ersättning till cancersjuka personer i landskapet. (Mot.nr 66/1983-84).

Ltm Tage Bomans m.fl. finansmotion om att i enskilda medels årsstat för 1984 anslaget under 24.10.50 p.2 höjs med 100.000 mark som bidrag till kommuner i ekonomiskt svag ställning för driftskostnader gällande idrottsanläggningar av regional betydelse. (Mot.nr 67/1983-84).

Ltm Mirjam Öbergs m.fl. finansmotion om att i enskilda medels årsstat för 1984 anslaget under 24.10.50 p. 1 höjs med 117.800 mark för upprätthållande av en familjerådgivningsbyrå vid föreningen Folkhälsan på Åland. (Mot.nr 68/1983-84).

Motionerna berörs närmare i detaljmotiveringen.

Finansutskottet har noterat att Ålandsdelegationens beslut angående den skattefinansiella utjämningen från 1981 ännu inte stadfästs och att landskapsstyrelsen vid beräkningen av bristen per den 31 december 1983 under

24.20.99 inte haft möjlighet att beakta de utgifter beslutet eventuellt kan komma att ge anledning till.

Anslaget för understödjande av politisk information (23.20.51) har särskilt tilldragit sig finansutskottets intresse. För närvarande upptas i den ordinarie budgeten inget anslag för stödjande av politisk verksamhet trots att landskapet på grund av självstyrelsen, till den del stödet hänförs till det egna parlamentet, måste anses ha lagstiftningsbehörighet. Finansutskottet har konstaterat att den arbetsgrupp som landskapsstyrelsen tillsatte i mars 1982 med uppdrag att utreda det ekonomiska stödet för politisk verksamhet nyligen avlämnat sitt betänkande, men att detta ännu inte behandlats i landskapsstyrelsen. Finansutskottet hemställer därför om att landskapsstyrelsen vidtar erforderliga åtgärder för att anslag för understödjande av politisk verksamhet skall kunna upptas i den ordinarie budgeten.

Detaljmotivering.

INKOMSTER

12 Avd. 26. UTBILDNINGSAVDELNINGENS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

12.26.22 Alands handelsläroverk.

2. Kommunernas andel i driftskostnaderna.

Utskottet har noterat den stora inkomstökningen under momentet och härvid kunnat konstatera att den inte motsvarar de faktiska förhållandena utan beror på en budgettekniskt olycklig lösning, varför budgeteringsprinciperna bör ses över.

UTGIFTER

23 Ht. 20. ADMINISTRATIVA BYRAN

23.20.50 Understödjande av politisk verksamhet.

23.20.51 Understödjande av politisk information.

Frågorna berörs närmare i betänkandets allmänna motivering.

24 Ht. 10. BUDGETBYRAN

24.10.50 Bidrag ur penningautomatmedel (r-f).

Ltm Ray Söderholms m.fl. finansmotion nr 64/1983-84.

Ltm Rainer Lönn's m.fl. finansmotion nr 65/1983-84.

Ltl Inger Sagulins m.fl. finansmotion nr 66/1983-84.

Ltm Tage Bomans m.fl. finansmotion nr 67/1983-84.

Ltl Mirjam Öbergs m.fl. finansmotion nr 68/1983-84.

I finansmotion nr 64 föreslås en ändring av budgetmotiveringen så att 1.900.000 mark skulle reserveras för bidrag till särskilt angivna turistaktivitetsprojekt.

Landskapsstyrelsen har lämnat 1.900.000 mark ofördelade i avvaktan på en utredning för att kunna ta ställning till en eventuell nyinriktning i användningen av penningautomatmedlen och den därmed sammanhängande frågan om nya stödområden. Avsikten med motionen är att en del av penningautomatföreningens medel skulle användas till investeringar ägnade att säkerställa föreningens framtida inkomster. Utskottet har funnit att över 80 procent av föreningens inkomster inflyter från verksamhet på fartyg medan alltså endast 20 procent av inkomsterna inflyter från verksamhet som bedrivs i land. Det finns därför skäl att överväga möjligheterna att öka inkomsterna från den landbase-
rade verksamheten för att penningautomatföreningens framtida läge på så sätt skulle kunna förstärkas. Utskottet föreslår att finansmotionen förkastas men att landskapsstyrelsen vid den fortsatta utredningen av penningautomatmedlens nyinriktning särskilt skulle ta hänsyn till möjligheterna att stödja projekt som på sikt leder till att penningautomatföreningens inkomster säkras.

I finansmotion nr 65 föreslås att anslaget höjs med 530.000 mark för ombyggnad av ungdomsgården i Mariehamn. Motionärernas avsikt är att anslaget skulle införas under Utvecklande av ungdomsfost-
ran som återfinns under punkt 1 (Bidrag åt ideella samfund). I landskapsstyrelsens budgetförslag finns dock redan upptaget 1,5 milj. mark för detta ändamål och finansutskottet anser inte att det framkommit något som skulle visa att detta projekt inte inryms under ifrågavarande anslag, varför finansmotionen föreslås förkastad. Mot detta beslut har ledamoten Tuominen inlämnat skriftlig reservation.

I finansmotion nr 66 föreslås att 100.000 mark skulle upptas som anslag för ersättning till cancersjuka personer i landskapet. Finansutskottet har konstaterat att det i och för sig är fråga om ett i penningautomatförordningen avsett allmännyttigt ändamål, men att frågan närmast är av kommunal art och att det därför skulle krävas en utredning av under vilken organisationsform verksamheten borde bedrivas. Med hänvisning härtill föreslås att finansmotionen skulle förkastas. Mot detta beslut har ledamoten Tuominen inlämnat skriftlig reservation.

I finansmotion nr 67 föreslås att anslaget höjs med 100.000 mark som skulle utges till kommuner i ekonomiskt svag ställning för täckande av driftskostnader som hänför sig till idrotts- och sportanläggningar av särskild regional betydelse. Av penningautomatföreningens medel har lån och bidrag beviljats för anläggningskostnader vad gäller idrotts- och sportanläggningar. Däremot har medel inte beviljats för anläggningarnas driftskostnader. I avvaktan på landskapsstyrelsens aviserade utredning om penningautomatmedlens användning föreslår finansutskottet att motionen skulle förkastas.

I finansmotion nr 68 föreslås att anslaget höjs med 117.800 mark för upprätthållande av familjerådgivningsbyrån vid föreningen Folkhälsan på Åland.

Familjerådgivningen har startat med bidrag ur penningautomatföreningens medel och avsikten har varit att verksamheten i första hand skulle pågå under en experimentperiod som utgick under innevarande år. Finansutskottet har låtit sig informeras om verksamheten och därvid kunnat konstatera att den är av stort värde och givit ett gott resultat samt att det är av vikt att verksamheten kan fortsätta även efter experimentperiodens utgång. Frågan är dock av kommunal art och det är därför principiellt fel att binda penningautomatmedel genom direkt bidrag till familjerådgivningsbyråns verksamhet. Finansutskottet anser i stället att verksamheten bör bedrivas inom ramen för Folkhälsans anslag eller att verksamheten helt skulle finansieras med kommunala medel. Utskottet föreslår således förkastande av finansmotionen.

Med hänvisning till det ovan anförda får utskottet vördsamt föreslå att Landstinget måtte omfatta landskapsstyrelsens förslag till enskild årsstat för landskapet Åland under år 1984 samt bemyndiga landskapsstyrelsen att uppta för årsstatens genomförande erforderliga lån.

Marie-

hamn den 21 december 1983.

På finansutskottets vägnar:

Roger Jansson
ordförande

Elisabeth Nauc ler
sekreterare.

Närvarande vid ärendets avgörande behandling: ordf. Roger Jansson, v. ordf.
Olof Jansson, ledam t. Lundberg, Söderlund och Tuominen.

R e s e r v a t i o n

24.10.50. Bidrag ur penningautomatmedel (r-f)

Ltl Inger Sagulins m.fl. finansmotion nr 66/1983-84

Föreslås att anslaget i enlighet med motionen höjs med 100.000 mark för att av landskapsstyrelsen disponeras för i årsstaten särskilt angivet ändamål.

Med hänvisning till motiveringarna i motionen och för att motverka stor ojämlikhet i de ekonomiska relationerna mellan olika typer av cancersjuka personer, beroende dels på arten av sjukdomen och dels den sjukes boningsort föreslås att landskapsstyrelsens social- och hälsovårdsavdelning ges möjlighet att ersätta kommunerna efter ansökan dylika kostnader. Utskottet har erfarit att andra organisationer än kommunerna inte har kapacitet att påtaga sig en dylik betalningsförmedlaruppgift. Vidare har utskottet erfarit att landskapsstyrelsen har beredskap att handha frågan tillsammans med kommunerna blott nödiga medel lösgörs.

Ltm Rainer Lönns m.fl. finansmotion nr 65/1983-84

Föreslås i enlighet med motionen att anslaget för bidrag för utvecklande av ungdomsfostran höjs med 530.000 mark eller till samma belopp som ursprungligen föreslogs av Ålands Penningautomatförening. Avsikten med höjningen är att möjliggöra en totalreservering av 825.000 mark som bidrag till Mariehamns ungdomsgille för ombyggnad av ungdomsgården i Mariehamn. Alla tre stora politiska fraktioner i staden har ansett denna fråga synnerligen angelägen speciellt med beaktande av aktuella ungdomsproblem i Mariehamn, varför fraktionerna gemensamt motionerat i ärendet. Genomförs åtgärderna som föreslås i reservationen betyder detta att reserveringen för år 1985 på 1.900.000 mark minskar till 1.270.000 mark.

Mariehamn den 29 december 1983.

Pekka Tuominen